

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 14.Gf.40.300/2025/9.

A felperesek:

felperes1 I. rendű

cím1

felperes2 II. rendű

cím2

A felperesek képviselője:

dr. Szabó K. László egyéni ügyvéd

cím3

Az alperes:

alperes1 I. rendű

cím4

alperes2 II. rendű

cím5

alperes3 III. rendű

cím6

Az I. rendű alperes képviselője:

Juhász Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Juhász Ádám ügyvéd)

cím7

A II. rendű alperes képviselője:

dr. Herczegné dr. Korona Marianna egyéni ügyvéd

cím8

A III. rendű alperes képviselője:

Jenei és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Jenei Imre ügyvéd)
cím9

A per tárgya: kártérítés

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 27.G.41.845/2024/41.

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 10.948.995 (tízmillió-kilencszáznegyvennyolcezer-kilencszázkilencvenöt) forint + áfa, a II. rendű alperesnek 10.948.995 (tízmillió-kilencszáznegyvennyolcezer-kilencszázkilencvenöt) forint, a III. rendű alperesnek 10.948.995 (tízmillió-kilencszáznegyvennyolcezer-kilencszázkilencvenöt) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint az államnak 60 (hatvan) napon belül az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlája javára 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

I.

[1] Az I rendű felperes a csatolt büntetőítéletben megállapított tényállás alapján 874.899.570 forint és ennek 2019. március 7-től a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 339. § (1) bekezdésére, 344. § (1) bekezdésére és a 355. § (4) bekezdésére hivatkozott. Követelését az eljárás folyamán a II. rendű felperesre engedményezte, aki felperesi jogutódként perbelépett.

II.

[2] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Vitatták annak jogalapját és összecszerúságát, állították továbbá, hogy a követelés elévült.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I. és a III. rendű alpereseknek személyenként 1.270.000, a II. rendű alperesnek 1.000.000 forint perköltséget.

III.1.

[4] A fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy az alperesek ügyvezetői voltak a 2011. október 3-tól felszámolás alatt álló I. rendű felperesnek.

[5] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2019. március 6-án kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett ítéletével bűnösnek mondta ki őket mint társtetteseket a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 404. § (1) bekezdése szerinti és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő csődbűncselekmény büntetében. A megállapított tényállás szerint az alperesek már 2010. előtti időszaktól kezdődően kölcsönöket nyújtottak annak ellenére, hogy a társaságnak lejárt tartozása volt, és a kölcsönök negatívan befolyásolták a pénzügyi helyzetét. 2010 áprilisától már azt is látták, hogy a cég nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szembeni követeléseket, a kölcsönök kihelyezésével mégsem hagytak fel. 2011. február 10-én és március 3-án az I. rendű alperes további 300.000, illetve 100.000 forint kölcsönt nyújtott az észszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon, ezzel a társaság vagyonát tovább csökkentette.

[6] Az I. rendű felperes, illetve a felszámoló a büntetőeljárásban magánjogi igényt nem érvényesített, ugyanakkor a nyomozóhatóság és a bíróság megkereséseire több alkalommal válaszolt, adatot szolgáltatott. Az eljárás befejezését követően kérte az ítélet megküldését. A bíróság 2019. szeptember 24-én engedélyezte számára az iratbetekintést. A felszámoló erről 2019. október 8-án értesült, 10-én pedig kézhez vette az ítéletet.

III.2.

[7] Az elsőfokú bíróság jogi indokolásában elsőként az elévülés kérdését vizsgálta.

Rámutatott, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 50. § (1) bekezdése szerint ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Ptk.

hatálybalépésekor fennálló kötelmekkel kapcsolatos, a Ptk. hatálybalépését követően keletkezett tényekre, megtett jognyilatkozatokra – ideértve az e tények, illetve jognyilatkozatok által keletkeztetett újabb kötelmeket is – a Ptk. hatálybalépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni. A felperes állítása szerint a kártérítési kötelelem a Ptk. hatálybalépése előtt keletkezett, ennek megfelelően jelölte meg keresete jogalapjaként a régi Ptk. 339. § (1) bekezdését. A régi Ptk. hatálya alá tartozó kötelemből fakadó követelés elévülésére is a régi Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni, ezért a felperesek által megjelölt jogszabályhelyek [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:24. § (1) bekezdés] jelen ügyben nem relevánsak, ugyanakkor ennek nem volt érdemi jelentősége, mivel a régi Ptk. irányadó rendelkezései érdemben azonosak a Ptk. felperesek által hivatkozott szabályaival.

[8] A régi Ptk. 360. § (1) bekezdése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. Azok a cselekmények, amelyek miatt a bíróság megállapította az alperesek büntetőjogi felelősségét, és amelyek miatt a felperesek a kártérítési igényüket érvényesítik, 2011 márciusában fejeződtek be, az utolsó kölcsönügylet a felperesi állítás szerint 2011. március 3-án jött létre. A régi Ptk. fenti szabálya értelmében tehát a kártérítési követelés legkésőbb ekkor esedékessé vált, egyúttal megkezdődött az elévülése. Az elsőfokú bíróság ennek kapcsán utalt arra, hogy a bűncselekménnyel okozott kár nem polgári jogi jogcím, a kártérítési igényt nem az alperesek elítélése keletkezteti, hiszen nem ez okozza a kárt. Az, hogy a károkozó magatartás bűncselekménnyel minősül nem befolyásolja sem a kár bekövetkezését, sem a követelés esedékessé válását, sem az elévülés kezdetét.

[9] A régi Ptk. 324. § (1) bekezdése szerint a követelések öt év alatt elévülnek, ha jogszabály másként nem rendelkezik. A 360. § (4) bekezdése értelmében az elévülés szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy öt évnél rövidebb idő alatt nem évülhet el a követelés, ha a kárt szándékosan vagy bűncselekménnyel okozták. A bűncselekménnyel okozott kár esetén azonban a követelés öt éven túl sem évül el mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül. Az adott esetben a büntetőbíróság a Btk. 404. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő csődbűncselekmény büntetében mondta ki bűnösnek az alpereseket, amelynek büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés. A felperesek követelésének elévülési ideje tehát öt év, ami a károsodás bekövetkeztekor, legkésőbb 2011. március 3-án vette kezdetét, így az öt év 2016. március 3-án eltelt.

[10] A régi Ptk. 326. § (2) bekezdése szerint ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül – egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig három hónapon belül – a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél, illetőleg három hónapnál kevesebb van hátra. Az elévülés – felperesek által állított – nyugvását vizsgálva abból kell kiindulni, hogy a kártérítési igény nem a felszámolót, hanem a felperesi társaságot illeti meg. Objektív körülmények alapján kell megítélni, hogy a felperes menthető okból nem tudta-e érvényesíteni a követelését és ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy az időben változó törvényes képviselői közül ez kinek állt vagy nem állt a szándékában.

[11] A Kúria a Pfv.VI.20.434/2017. számon közzétett precedensképes határozatában rámutatott, hogy nem állapítható meg a szerződés megtámadására nyitva álló határidő nyugvása azért, mert az utóbb felszámolás alá került szerződő fél felszámolója később szerzett tudomást a megtámadásra okot adó körülményről. Ez az álláspont a perbeli esetre is irányadó, a társaságot – az alperesek szándékán kívül – semmi nem akadályozta a kártérítési igények érvényesítésében. Az pedig a régi Ptk. 326. § (2) bekezdése szerint nem minősül menthető oknak, hogy a társaság törvényes képviselőjének nem áll szándékában egy igény érvényesítése. „Megjegyezte” az elsőfokú bíróság, hogy – a cégmásolat tanúsága szerint – az

I. rendű felperesnek a károkozások időszakában az alpereseken kívül más ügyvezetői is voltak. Az I. rendű felperes és aktuális vezetői pedig nyilvánvalóan már a károkozások időpontjában rendelkeztek minden szükséges információval, ami az igényérvényesítéshez szükséges. Az elévülés nyugvása ezért nem állapítható meg.

[12] Ha elfogadható lenne az a felperesi álláspontot, hogy a felszámoló tudomásszerzéséig nyugodott a kártérítési igény elévülése, a követelés már akkor sem lenne érvényesíthető. A régi Ptk. 326. § (2) bekezdése szerint ugyanis ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül – egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig három hónapon belül – a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél, illetőleg három hónapnál kevesebb van hátra. A büntetőeljárás irataiból megállapítható, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság elnöke 2019. szeptember 24-én engedélyezte a felszámoló részére az iratokba történő betekintést, aki az erről szóló tájékoztatást 2019. október 8-án, magát az ítéletet pedig 2019. október 10-én megkapta. Legkésőbb ekkor abba a helyzetbe került, hogy a kártérítési igényt érvényesíthette. Ez azonban nem azt jelenti, hogy ekkor vette kezdetét az öt éves elévülési határidő, hanem azt, hogy – mivel a kár bekövetkezte óta öt év már eltelt – a felpereseknek a régi Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján további egy évük volt az igényérvényesítésre, ami 2020. október 10-én eltelt. Ehhez képest az I. rendű felperes 2024. február 14-én terjesztette elő a keresetlevelét.

[13] A régi Ptk. 325. § (1) bekezdése értelmében az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet, ezért az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[14] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 92. § (1) bekezdése értelmében kötelezte egyetemlegesen a felpereseket a pernyertes alperesek perköltségének megfizetésére. Az I. rendű alperesi képviselő ügyvédi munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján határozta meg a csatolt megbízási szerződés szerint a felszámított 1.000.000 forint + áfa összegben. Utalt arra, hogy tárgyalás nem volt, így ezzel kapcsolatos ügyvédi díj sem számítható fel. Ezzel egyező mértékben határozta meg a II. és III. rendű alperesi képviselő munkadíját is azzal, hogy a II. rendű alperesi képviselő nem tartozik áfakörbe. A magas pertárgyérték alapján az IM rendelet 3. § (2) bekezdése szerint megállapítható ügyvédi munkadíjat eltúlzottnak találta különösen arra tekintettel, hogy tárgyalásra és részletes bizonyításra nem került sor, ezért azt mérsékelte.

IV.

[15] Az elsőfokú ítélet ellen a II. rendű felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte elsődlegesen annak megváltoztatását és a keresetének megfelelő határozat meghozatalát, valamint az indokolásból a [9]-[23] bekezdések mellőzését, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, végül az alperesi perköltség „törlését”, illetve leszállítását személyenként 90-90.000 forintra.

[16] A keresetét ismertetve rögzítette, hogy annak „jogalapja a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított perről szóló 2020. évi LXX. törvény (Gyptv.) 2. § (1) bekezdése”, idézte ugyanakkor a régi Ptk. 339. § (1) bekezdésének szabályát. Utalt az alperesekkel szemben folyamatban volt büntetőeljárásban hozott ítéletre azzal, hogy az arról szóló bírósági értesítést a felszámoló 2019. október 8-án vette át. Ez az időpont „egyben a kereset szerinti igényérvényesítés kezdő napja”. Ekkor szerzett tudomást az alperesek „bűnössége, személyre konkretizált felelősségük jogerős büntetőítéletben történt megállapításáról, az elítélés tényéről”.

[17] Kifejtette, hogy az elsőfokú eljárás szabálytalan volt, a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti kereset érdemben elbírálatlan maradt. A Gyptv. 2. § (1) bekezdését idézve állította, hogy „[a] jogszabály más eljárási feltételt, elévülési vagy jogvesztő határidőt nem határoz meg az igény, követelés bírósági úton történő érvényesíthetősége körében.”

[18] Lényeges eljárási szabálysértés, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet csak az elévülésre tekintettel vizsgálta, holott az alpereseknek nem volt „pontos”, „szabályosan előterjesztett” elévülési kifogása, az ellenkérelmek csak általános jellegű nyilatkozatokat tartalmaztak. Az elévülést hivatalból nem lehet figyelembe venni.

[19] Az elsőfokú bíróság nem tartotta meg továbbá a Gyptv. szerinti határidőket. „Az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményező intézkedései ellentétesek a (...) Gyptv. előírásaival, valamint a Pp. 3. §-ával és 6. §-ával. (...) ellentmondanak a gyorsított perekhez fűződő társadalmi közérdeknek. (...) ideiglenes intézkedés meghozatalára sem került sor, a bíróság tájékoztatási, anyagi pervezetési és kioktatási kötelezettségének nem tett eleget.”

[20] Tény- és jogkérdésben téves megállapítás, hogy a megjelölt jogszabályhelyek nem relevánsak. Az alperesekkel szemben „a jogerős büntetőítélet meghozatalát megelőző igényérvényesítés, különösen a keresetbenyújtás az ítélet hiánya okán kizárt volt.” A régi Pp. 130. § (1) bekezdés f) pontja és a 157. § a) pontja alapján „a bíróság a keresetet időelőttiség címén nyilvánvalóan elutasította volna”. A kereset olyan követelésre irányul, amelynek fennállása feltételes, a „büntető per eredményétől, az alperesi elítélés és a büntetőítélet szerint megállapításra kerülő vagyoni hátrány, vagyonszőkkenés, mint polgári jogi alapon is értelmezhető kár összecszerűségének, a személyes felelősségnek a tényállásszerű megállapításától, mint előfeltételt függött.” Ennek hiányában nem állhat fenn a régi Ptk. 339. § (1) bekezdés szerinti kártérítési felelősség jogalapjának és összecszerűségének a meghatározása, „a felperes kárának bekövetkezése bizonytalan lett volna (...), mert kár mindaddig nem keletkezett, amíg azt jogerős ítélet meg nem határozta”. Így a kártérítési követelés 2019. október 10. napját megelőzően történt érvényesítése mind anyagi jogi, mind pedig eljárásjogi akadályba ütközött volna.

[21] A perbeli esetben nem a felek közötti szerződéses köteleml a kereset alapja, ezért a szerződéses igényekből származó követelés elévülésének „beemelése” kizárt. A büntetőeljárás ideje alatt a sértett, károsult számára objektív akadály, függő jogi helyzet áll fenn, mert a kereset megalapozásához szükséges körülményeket csak a büntetőeljárás tisztázza. A polgári igény reálisan csak a jogerős büntetőítélet meghozatalát követően érvényesíthető. A Gyptv. szerinti speciális pertípus esetében a kár bekövetkezésének, a kártérítés esedékességének időpontja és az igényérvényesítés megnyílásának időpontja szükségképpen elválik egymástól. A bűncselekménnyel okozott károk esetében az esedékesség, igényérvényesítés megnyílásának időpontja a büntetőítéletről történt tudomásszerzés, mert az elkövetés, a meggyanúsítás ténye önmagában nem biztosítja az előterjeszthetőség Gyptv. és Pp. szerinti feltételeit; a büntető anyagi jog szerinti tényállásszerű

elkövetési magatartás és a vagyonszökkenés, a felelősség, illetve a felelősség megállapításához szükséges körülmények, tények, adatok nem bizonyítottak; a károsult nem tudja meghatározni a kereset jogalapját és összepszerűségét; a bűnösséget kizárólag a büntetőeljárásban lehet jogerősen megállapítani.

[22] A II. rendű felperes személyl tanulmányára hivatkozással is állította, hogy a büntetőeljárás ideje alatt a sértett számára akadály áll fenn, mert a kereset megalapozásához szükséges körülményeket csak a büntetőeljárás tisztazza. Problémát jelent, hogy a törvény szövege nem tartalmazza kifejezetten az elévülés kérdését, de az indoklás mégis utal rá. „Az elévülés vizsgálata nem hagyható figyelmen kívül”, de a szerző „hangsúlyozza, hogy az elévülést nem lehet az elkövetéshez kötni. A gyorsított per nem írja felül a polgári jogi felelősség feltételeit (jogellenesség, kár, okozati összefüggés, felróhatóság), melyek változatlanul vizsgálándók.” A fentieket erősíti a Kúria (BH2006. 345., BH2015. 65.) és az Alkotmánybíróság (42/2005. AB hat.) gyakorlata. Az elévülési szabályokat úgy kell értelmezni, hogy a sértett jogértvényesítése ne váljon illuzórikussá, a büntetőeljárásban hozott ítéletnek kiemelt szerepe van az igény érvényesíthetősége szempontjából. Ezen ténybeli és jogi indokok alapján a követelés a régi Ptk. 360. § (4) bekezdés és a Ptk. 6:22. §-a szerint nem évült el.

[23] A II. rendű felperes azzal is érvelt, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, elmulasztotta a bizonyítási eljárást, nem döntött a keresetről. Határozata, illetve eljárása sérti a Pp. 346. § (1), (4) és (5) bekezdését, a 2. § (1)-(2) bekezdését, 276. § (1) bekezdését, 341. § (1) bekezdését, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését. Az anyagi pervezetés hiányos és a pontos kereseti kérelmeknek ellentmondó volt, az elsőfokú bíróság tévesen tájékoztatta a feleket a bizonyítási kötelezettségről, ezért szükséges a másodfokú eljárásban a helyes anyagi pervezetés elvégzése. A II. rendű felperes „kérte, hogy mivel az elsőfokú ítélettel érintett tény- és jogkérdésekben a bizonyítási eljárás elmaradt, a döntés arra nem terjedt ki, ezért a bizonyítás lefolytatása csak az elsőfokú eljárásban lehetséges és szükséges, és a másodfokú bíróság szempontok megadásával utasítsa az elsőfokon eljáró bíróságot az eljárás lefolytatására, bizonyítási eljárás elrendelésére.”

[24] A perköltség körében a fellebbezés az alperesi ügyvédi munkadíjat aránytalannak, túlzott mértékűnek és nem alátámasztottnak tartotta azzal, hogy „összetételük nem ismert, ezért annak törlése ill. csökkentése indokolt”. Az IM rendelet 3. § (6) bekezdésére utalással kérte a munkadíj mérséklését figyelemmel arra, hogy az alperesek által előterjesztett beadványok, periratok terjedelmükben rövidek, tartalmilag általános jellegűek, bizonyítékokat és ténybeli, jogi érvelést érdemben nem tartalmaznak, színvonaluk minimális. Az alperesek perköltséget igazoló számlát nem csatoltak, tehát a Számviteli törvény szerinti gazdasági eseményre, bizonylatolásra nem került sor, kiadásuk, költségük nem merült fel.

V.

[25] Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult lényegében annak helyes indokai alapján. A II. rendű alperes részletesen is kifejtette, hogy az I. rendű alperes 2024 október 14-i beadványa már hivatkozik az elévülésre, az elsőfokú

bíróság pedig kifejezett felhívást adott ki az elévülési kifogással összefüggő nyilatkozat megtételére. Az elsőfokú eljárásban előadottakra is utalva rámutatott, hogy a Gyptv. szerinti eljárás önálló jogalapot nem keletkeztet, a törvény csupán eljárásjogi könnyítést biztosított a sértettek számára a gyorsabb és hatékonyabb igényérvényesítéshez. A bűncselekményt is megvalósító magatartás csak akkor eredményez kártérítési felelősséget, ha annak polgári jogi feltételei fennállnak, amit a felperesnek kell bizonyítania és ezt az általa hivatkozott szakcikk is tartalmazza. A fellebbezés önmagában is ellentmondásos amikor azt állítja, hogy a büntetőítélet hiányában nem állhat fenn a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti kártérítési felelősség jogalapjának és összegszerűségének a meghatározása. Utalt még a II. rendű alperes arra, hogy a 15/2023. (VIII. 24.) AB határozat alapján a hitelező anyagi jogalapokon álló, törvény adta joga, hogy sértett legyen, mivel a bűncselekmény a jogát, vagy jogos érdekét sértette, s miután a kár nála, azaz a hitelezőnél áll be, így a közvetlenség sem kérdéses. Ennyiben vitatható álláspontja szerint a felperes perbeli legitimációja is, amelyet tovább bonyolít a követelés értékesítése. Állította még, hogy a keresetlevél a kártérítési felelősség feltételeinek az igazolására egyébként sem alkalmas. A perköltség vonatkozásában megjegyezte, hogy azt az elsőfokú ítélet az IM rendelet szerint határozta meg, a magas pertárgyérték alapján a jogszabály legalább 1.000.000 forintot ír elő, így az nem aránytalan, nem túlzott mértékű. A felperes mentesítésének a teljes perköltség megfizetése alól pedig nincs jogszabályi alapja.

VI.

[26] A fellebbezés nem alapos.

[27] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntésével és annak jogi indokolásával az ítéltábla a fellebbezéssel érintett körben maradéktalanul egyetért, ezért a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel mutat rá csak a következőkre.

VII.

[28] Tévesen érvelt a II. rendű felperes azzal, hogy a követelésének jogalapja a Gyptv. 2. § (1) bekezdése, ez ugyanis csak arról rendelkezik, hogy mely igény érvényesíthető gyorsított perben. A Pp. 7. § (1) bekezdés 8. pontja rögzíti a jogalap fogalmát, ami az az anyagi jogi jogszabályi rendelkezés, amely az alanyi jogot közvetlenül keletkeztető tényeket meghatározza és annak alapján az igény támasztására feljogosít. A Gypvt. viszont nem anyagi jogi, hanem eljárásjogi szabály. Az 1. §-a értelmében a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított perben a Pp. rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A törvényjavaslathoz fűzött általános indokolás szerint a Gypvt. eljárásjogi könnyítést kíván biztosítani azon sértettek számára, akiknek ügyében a büntetőeljárás már jogerősen befejeződött, és a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránti igényüket polgári jogi igényként a büntetőeljárásban nem érvényesítették, valamint polgári pert sem indítottak ennek érdekében, és követelésük még nem évült el. A fellebbezés által szintén hivatkozott szakcikk is tartalmazza, hogy a bűncselekménnyel okozott kár, illetve a bűncselekménnyel okozott nem vagyoni sérelem nem önálló polgári jogi felelősségi alakzat. A kártérítési felelősség akkor állapítható meg, ha annak törvényi – anyagi jogi – feltételei fennállnak függetlenül attól, hogy az adott károkozó

magatartás bűncselekmény törvényi tényállását is megvalósítja. Ebből következően alaptalan volt a fellebbezés azon érvelése, hogy az elsőfokú bíróság a fenti jogalapot nem bírálta el. Ezzel szemben az elsőfokú ítélet helyesen indult ki abból, hogy a felperes által érvényesített követelés jogalapja a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése, amit a keresetlevél egyértelműen tartalmaz, vagyis a II. rendű felperes a szerződésen kívüli károkozás szabályai alapján kérte az alperes marasztalását.

[29] Helyesen vizsgálta az elsőfokú bíróság a követelés elévülését is, mert a fellebbezésben foglaltakkal szemben az alperesek előterjesztették az elévülési kifogásukat. Az I. rendű alperes 10. sorszámú ellenkérelmében a Kereset vitatása alcím alatt mutatott rá egyebek mellett arra, hogy a büntetőítélet "nem alkalmas a felperes kereseti követelése alátámasztására" és kiemelte, hogy az "nem vette figyelembe az elévülést". A II. rendű alperesnek a 17. sorszám alatti érdemi nyilatkozata tartalmazza, hogy álláspontja szerint elévült követelések képezik a per tárgyát, kifejezetten kitért arra is, hogy "az elévülés nyugvása okán a keresetindítás már az egyéves határidőn túl történt". A III. rendű alperes a 19. sorszámú perfelvételi iratban nyilatkozott, hogy osztja az I. rendű alperes által előterjesztett elévülési kifogásban foglaltakat, érdemi ellenkérelmét azzal egészíti ki, hogy a felperes által érvényesített követelés elévülésére maga is hivatkozik.

[30] A Gyptv. szerinti eljárási határidőknek és szabályoknak a fentiekből következően az anyagi jogi felülbírálat körében nincs jelentőségük. A kártérítés esedékességének és az igényérvényesítés megnyílásának időpontja – a fellebbezésben foglaltakkal szemben – nem válik el egymástól, a kár nyilvánvalóan nem a büntetőítélet átvételével következett be, nem ez az időpont "a kereset szerinti igényérvényesítés kezdő napja". A büntetőeljárás legfeljebb az elévülés nyugvása szempontjából értékelhető figyelemmel arra is, hogy a Gyptv. nem tartalmaz speciális, anyagi jogi elévülési szabályt. Az elsőfokú bíróság azonban helyesen mutatott rá, hogy a perbeli követelés akkor is elévült, ha a felszámoló tudomásszerzésig nyugodott az elévülés, hiszen az akadály megszűnésétől számított egy éven belül nem került sor a követelés érvényesítésére. Ezen megállapítással szemben a fellebbezés nem is tartalmaz érdemi érvelést.

[31] Súlytalan a II. rendű felperes azon okfejtése az elévülés szempontjából, hogy nem a felek közötti szerződéses kötelelem a kereset alapja, mert az általa megjelölt szerződésen kívüli károkozás esetén főszabály szerint szintén öt év az elévülési idő. A Ptké. 54. §-a szerint pedig a Ptk. szerződésen kívül okozott kárért való felelősségre, valamint a kártalanításra vonatkozó rendelkezéseit a hatálybalépését követően tanúsított károkozó magatartás – ideértve a mulasztást is – esetén kell alkalmazni. A Ptk. hatálybalépése előtt megkezdődött, folyamatosan tanúsított károkozó magatartásra akkor is a Ptk. hatálybalépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a károkozó magatartás befejezése, illetve a károk bekövetkezése a Ptk. hatálybalépése utáni időpontra esik. A fentiekből következően az adott esetben a szerződésen kívüli károkozásnál is a régi Ptk.-nak – a keresetlevélben egyébként megjelölt – szabályai alkalmazandók a jogvitában.

[32] A II. rendű felperes a hatályon kívül helyezés iránti kérelméhez kapcsolódóan eljárási szabálysértésként az indokolási kötelezettség megsértését, az anyagi pervezetés hibáját és a további bizonyítás szükségességét állította. Az elsőfokú bíróság azonban az indokolási kötelezettségének eleget tett, hiszen a tényállás megállapítását követően az alkalmazandó jogszabályok megjelölése mellett egyértelmű indokát adta a kereset elutasításának. Határozatából kétség nélkül megállapítható, hogy azt az elévülés szabályaira alapította. Az anyagi pervezetés hibája a 384. § (1) bekezdése értelmében önmagában nem szolgálhat a hatályon kívül helyezés alapjául. Hasonlóképpen nem lehet a hatályon kívül helyezés alapja a Pp. 381. §-a szerint a bizonyítás esetleges szükségessége figyelemmel arra, hogy a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú bíróság az anyagi jogi felülbírálat során a fél által hivatkozott tény megállapítására bizonyítást folytathat le, és annak alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti. Az adott esetben a döntés alapjául szolgáló elévülés körében a II. rendű felperesnek további bizonyítási indítványa nem is volt, ami szintén kizárja a hatályon kívül helyezést.

IX.

[33] Az ítéltábla nem osztja a II. rendű felperesnek a perköltségre vonatkozó fellebbezési kérelmét sem.

[34] A pernyertes fél részére járó, ügyvédi munkadíjból álló perköltség „törlésének” nincs jogszabályi alapja, a II. rendű felperes jogszabálysértést nem is jelölt meg ebben a körben, ezért ez a kérelme nem vezethetett eredményre.

[35] Az IM rendelet fellebbezésben hivatkozott 3. § (6) bekezdése szerint a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A kiindulási alapot jelentő perérték alapján számított összeghez képest tehát korrekciós tényező lehet a jogi képviselő ténylegesen kifejtett ügyvédi munkája.

[36] A Kúria precedensértékű, Pfv.II.20.887/2023/6. számú határozata szerint a bíróságnak a perköltség mérséklése körében végzett aránytalansági vizsgálata a felek beadványainak terjedelmére (és tartalmára) nem terjedhet ki. A Kúria ugyanis rámutatott, hogy „...a tényleges tevékenység arányossága szempontjából nem vizsgálható, hogy az ügyvéd beadványai milyen terjedelműek (ez ugyanis a beadványok oldalszámához kötné a költségigényt) és nem értékelhető a munkája tartalmi minősége.” Azt is kifejtette a határozat, hogy a „perhez kapcsolódó képviseleti tevékenység vizsgálata elsődlegesen tényeken, továbbá az egyedi jogvitában felmerült egyéb körülményeken alapulhat és a kifejtett ügyvédi tevékenység eljárásjogi szempontú konkrét értékelését jelenti. A vizsgálat objektív szempontja, hogy az ügyvéd tényleges perbeli tevékenysége a megbízási szerződésben általa vállalt kötelezettségnek megfelelt-e: a tárgyalásokon részt vett, a pervitelhez szükséges periratokat elkészítette, határidőket betartotta, azaz ügyfele jogi képviseletét az eljárási jognak megfelelően ellátta. Ezt a tárgyalási jegyzőkönyvek, a beadványok, azaz a konkrét periratok bizonyítják. Amennyiben az ügyvéd ezt a feladatát maradéktalanul ellátta (a tárgyalásokon

részt vett, periratait határidőben benyújtotta, az ellenérdekű fél perirataira reagált) az objektív kritériumoknak megfelelt.”

[37] Mindezekből következően nem vezethetett eredményre a mérséklésre irányuló fellebbezési kérelem, mivel az annak indokául előadottak – azaz a beadványok mennyisége, terjedelme, tartalma – a kifejtettek szerint a mérséklés szempontjából nem bírtak relevanciával. Iratellenes továbbá a II. rendű felperes hivatkozása, mely szerint az I. rendű alperes – akinek a részére az elsőfokú bíróság az IM. rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja, vagyis megbízási szerződés alapján felszámított ügyvédi munkadíjat állapította meg – nem igazolta az ügyvédi munkadíj felmerülését, mert a 10. sorszám alatti ellenkérelmének mellékletét képezi a költségjegyzék mellett az ügyvédi megbízási szerződés és az ahhoz tartozó számla is.

[38] A II. és a III. rendű alperesek ugyanakkor az IM rendelet 3. § (2) bekezdése c) pontja – tehát a jogszabály – alapján kérték az ügyvédi munkadíj meghatározását, amelyet az elsőfokú bíróság a jogszabály szerinti legalacsonyabb összegre mérsékelte így további mérséklésnek már nem volt helye.

X.

[39] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, értelemszerűen a helyes indokok mellőzésére sem látott lehetőséget.

XI.

[40] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a II. rendű felperes a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 83. § (1) bekezdése szerint köteles az alperesek másodfokú perköltségének megfizetésére, amely a képviselőt ellátó jogi képviselők munkadíjából áll. Az ítéltábla a munkadíj összegét a fellebbezés időpontjára tekintettel a másodfokú eljárásban már alkalmazandó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.09.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján állapította meg a felszámítottak szerint az I. és a III. rendű alperes esetén 10.948.995 forint + áfa, a II. rendű alperes esetén 10.948.995 forint összegben figyelemmel arra is, hogy mérséklésnek csak kérelemre lett volna helye [4. § (1) bekezdés], a II. rendű felperes azonban ilyen kérelmet nem terjesztett elő.

[41] A II. felperes köteles továbbá megfizetni a tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen meg nem fizetett 2.500.000 forint fellebbezési illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján. Az illetéknek az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára történő megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Budapest, 2025. november 27.

dr. Sándor Ottó s. k.
tanácselnök, előadó bíró

dr. Vasady Loránt Zsolt s. k.
dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.

bíró
bíró